

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՀԱՏՈՒԿ ՄԵՄԻՆԱՐ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՀԱՏՈՒԿ ՄԵՄԻՆԱՐ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻՑ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻԶ	1708B4/24
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Խորացնել «Ժամանակակից հայոց լեզվի» առանցքային, վիճահարույց կամ դժվարություն ունեցող թեմաները, համադրել գիտատեսական գրականության դրույթները, զուգորդել եղած կարծիքները, զարգացնել ուսանողների ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու ունակությունները:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	• ԳԻՏԵԼԻՔ Գիտենա թեմաների ելակետային հարցադրումները, դրանց վերաբերյալ եղած կարծիքները՝ իրենց ընդհանրություններով ու տարբերություններով, այդ թեմաների շուրջ ծավալված հնարավոր բանասիրական վեճերի բովանդակությունը: • ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Կատարել գիտատեսական հարցադրումներ, անել համեմատություններ, զուգադրումներ լեզվական իրողությունների համակարգերում, քննարկել, կայացնել ճիշտ, գիտականորեն հիմնավորված որոշումներ: • ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Տիրապետի մասնագիտական գիտելիքներ ձեռք բերելու ուղիներին, դրանք հմտորեն վերլուծելու, սինթեզել ու հնարներին, յուրացված գիտելիքները դատողաբար ու հաջորդականորեն ներկայացնելուն, գործնականում կիրառելուն:
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	• ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 2 • ԼՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԺԱՄ - 32 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ - 32 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 2
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական իմացություններ, կարողություններ ու հմտություններ ՄԿԾ-ի «Ժամանակակից հայոց լեզու», «Հայոց լեզվի պատմություն», «Լեզվաբանություն», «Ոճաբանություն» դասընթացներից:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	Դասախոսություն, զրույց, սեմինար և գործնական պարապմունքներ, թեմատիկ քննարկումներ, թղթապանակ:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- Ածանցում: Ածանց: Ածանցների դասակարգումն ու առաջացման ուղիները:
- 1. Ա. Սուքիասյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Երևան, 1999, էջեր 232-253:
- 2. Վ. Առաքելյան, Ա. Խաչատրյան, Ս. Թլոյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, հ. 1-ին, Եր., 1979, էջեր 250-377:
- 3. Մ. Աբեղյան, Հայոց լեզվի տեսություն, Եր., 1965, կամ Երկեր Ձև., Եր., 1974, էջեր 167-184:
- 4. Ս. Գ. Աբրահամյան, Ժամանակակից գրական հայերեն, Եր., 1981, էջեր 85-99:
- Բարդ բառեր. տեսակները: Բարդությունների դասակարգման սկզբունքները:
- Գ. Ջահուկյան, Էդ. Աղայան և ուրիշներ, Հայոց լեզու, 1-ին մաս, Ա պրակ, Եր., 1980, էջեր 232-352:
- Դարձվածք, ըմբռնում: Դարձվածք և նախադասություն: Դարձվածք և բառ: Դարձվածքների առաջացման ուղիները:
- 1. Ա. Սուքիասյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Երևան, 1999, էջեր 295-318:
- 2. Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայերենի դարձվածային միավորները, Եր., 1986:
- 3. Լ. Եզեկյան, Ոճագիտություն, Եր., 2003, էջեր 181-197:
- 4. Խ. Բաղիկյան, Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2000:
- 5. Ս. Մելքոնյան, Ակնարկներ հայոց լեզվի ոճաբանության, Եր., 1984. էջեր 186-200:
- 6. Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն, Եր., 2008, էջեր 20-30:
  - Բայի սեռի քերականական կարգը: Երկսեռ բայեր:
  - 1. Մ. Ասատրյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանության հարցեր, Գ, Եր., 1977, էջեր 156-197:
  - 2. Ալ. Մարգարյան, Հայոց լեզվի քերականություն, Եր., 2004, էջեր 382-389:
  - 3. Ս. Աբրահամյան, Բայը ժամանակակից հայերենում, Եր., 1962, էջեր 485-503, 702-723:
    - Խնդրառությունը ժամանակակից հայերենում /կապային և բայական/:
    - 1. Մ. Ասատրյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Շարահյուսություն, Եր., 1987, էջեր 53-58:
    - 2. Ալ. Մարգարյան, Հայոց լեզվի քերականություն, Եր., 2004, էջեր 555-560:
      - Խոսքի հատկությունները: Խոսքի թերությունները և արժեքները:
- Պ. Պողոսյան, Խոսքի մշակույթ և ոճագիտության հիմունքներ, Եր., 1991 էջեր 242-278, 278-315:
  - Խոսքի պատկերավորման և արտահայտչական միջոցները /դարձույթներ և բանադարձումներ/. Տեսակները, դերը գեղարվեստական խոսքում:
  - 1. Լ. Եզեկյան, Ոճագիտություն, Եր., 2003, էջեր 332-357, 360-369:
  - 2. Ա. Մարության, Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2000, էջեր 136-184:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Գ. Ջահուկյան, Էդ. Աղայան և ուրիշներ, Հայոց լեզու, 1-ին մաս, Ա պրակ, Եր., 1980:
2. Մ. Աբեղյան, Հայոց լեզվի տեսություն, Եր., 1965, կամ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

Երկեր Զ հ., Եր., 1974:

3. Էդ. Աղայան Լեզվաբանության ներածություն, Եր., 1967:
4. Գ. Ջահուկյան, Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքներ, Եր., 1974:
5. Վ. Առաքելյան, Ա. Խաչատրյան, Ս. Թլոյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, հ. 1-ին, Եր., 1979:
6. Ա. Մուրվալյան, Հայոց լեզվի բառային կազմը, Եր., 1950:
7. Գ. Սևակ, Ժամանակակից հայոց լեզվի դասընթաց, Եր., 1955:
8. Ս. Գ. Աբրահամյան, Ժամանակակից գրական հայերեն, Եր., 1981:
9. Ա. Մարգարյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Եր., 1, 2 մասեր, 1990, 1992:
10. Լ. Եզեկյան, Ոճագիտություն, Եր., 2003:
11. Ս. Մելքոնյան, Ակնարկներ հայոց լեզվի ոճաբանության, Եր., 1984:
12. Գ. Ջահուկյան, Ֆ. Խալաթյան, Հայոց լեզու, Ոճաբանություն, Եր., 1982:
13. Էդ. Աղայան, Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն, Եր., 1984:
14. Ս. Մելքոնյան, Հ. Շիրազ / գեղարվեստական վարպետության հարցեր/ Եր., 1984:
15. Գ. Ջահուկյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի տեսության հիմունքներ, Եր., 1975:
16. Ա. Աբրահամյան, Վ. Առաքելյան, Վ. Քոսյան, Հայոց լեզու, 2-րդ մաս, Շարահյուսություն, Եր., 1975:
17. Ս. Աբրահամյան, Ժամանակակից հայերենի շարահյուսության մի քանի հարցեր, Եր., 1962:
18. Վ. Առառելյան, Հայերենի շարահյուսություն, հ. 1, 2, Եր., 1958, 1964:
19. Պ. Պողոսյան, Բայի եղանակների ոճական կիրառությունները արդի հայերենում, Եր., 1959:
20. Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայերենի դարձվածային միավորները, Եր., 1986:
21. Պ. Բեդիրյան, Ժամանակակից հայերենի դարձվածաբանություն, Եր., 1973:
22. Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, հ. 2, Եր., 1974:
23. Մ. Ասատրյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանության հարցեր, Բ., Եր., 1973:
24. Հ. Բարսեղյան, Արդի հայերենի բայի և խոնարհման տեսություն, Եր., 1952:
25. Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնասյան, Հ. Օհանյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Շարահյուսություն, հ. 3, Եր., 1976:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. Ա. Մարության, Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2000:
2. Խ. Բաղիկյան, Դարձվածային ոճաբանություն:
3. Ա. Աբրահամյան, Բայը ժամանակակից հայերենում, Ա., Եր., 1962

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ – 2/60

h/h	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա-ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա-ժամանակը	
		Դասախոսություն	Մեմիար	Գործնական	Լաբորատոր	ՈՒ.ս. պրակ.			
1	Ներածություն	2					2	4	
2	Ածանցում		2				2	4	
3	Բարդությունների դասակարգման սկզբունքները		2				4	6	
4	Դարձվածք		2				4	6	
5	Բայի սեռի քերականական կարգը		2				4	6	
6	Խնդրառությունը ժամանակակից հայերենում		2				4	6	
7	Խոսքի դրական հատկությունները		2				4	6	
8	Խոսքի թերությունները		2				4	6	
9	Խոսքի պատկերավորման միջոցները		2				4	6	
10	Խոսքի արտահայտչական միջոցները		2				4	6	
	Ամփոփիչ ստուգում							4	
	Ընդամենը								60